

نصف اقتصاد را در دست بگیرید

چارسوغ

در چهار ماه نخست ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل رقم خورد

افت ۱۰ درصدی تجارت غیرنفتی

تغییر (درصد)	۴ ماه ۱۴۰۴ (میلیارد دلار)	۴ ماه ۱۴۰۳ (میلیارد دلار)	
-۵/۵۱	۱۶/۵۴	۱۷/۵۱	صادرات
-۱۴/۲	۱۷/۶۲	۲۰/۵۴	واردات
-۱۰/۲	۳۴/۱۶	۳۸/۰۵	تجارت غیرنفتی

بر اساس آمار گمرک، تجارت غیرنفتی کشور پس از سه سال رکورد شکنی در دولت سیزدهم، در ۴ ماه نخست امسال نزولی شده است. تجارت غیرنفتی کشور در ۴ ماه نخست سال جاری به ۶۱ میلیون و ۲۰ هزار تن و به ارزش ۳۴ میلیارد و ۱۷۵ میلیون دلار رسید. بدین ترتیب تجارت غیرنفتی کشور از حیث ارزش ۱۰٫۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل که دولت سیزدهم بر سر کار بود کاهش نشان می‌دهد.

شده‌اند و آب شرب ما با مشکل مواجه شده است، بنابراین، خود این تغییر اقلیم هم موجب تشدید این بحران شده است. در حال حاضر ما به یک برهه‌ای از زمان رسیده‌ایم که موضوع آب که بخش اعظم آن یعنی چیزی حدود ۸۰ درصد در کشاورزی مصرف می‌شود، ما را با چالش‌های بسیار جدی مواجه کرده است. از این رو باید به فکر منابع جدید آب باشیم. چون ما هم از شمال و هم از جنوب دریا داریم. سیهوند بیان کرد: کاری که کشورهای حاشیه خلیج فارس انجام داده‌اند، استفاده از آب شیرین کن‌های هسته‌ای است که آنها را مستقر کرده‌اند، این کشورها با این کار نه تنها با مشکل مواجه نشده‌اند.

گذشته بازمی‌گردد. متأسفانه ما در چند دهه گذشته سرمایه‌گذاری که باید طبق شش دوره برنامه توسعه انجام می‌دادیم، انجام ندادیم. این عضو کمیسیون انرژی خاطر نشان کرد: برنامه‌ها به کمتر از ۳۳ درصد اهدافشان رسیده‌اند. همین باعث شد که در بسیاری از زمینه‌ها، از جمله تولید برق و موضوع آب، با بحران‌هایی مواجه شویم. در ضمن، ما تغییرات جدید اقلیمی را هم داریم که این در کل جهان و به صورت ویژه در منطقه ما تأثیر بسزایی روی میزان بارش‌ها گذاشته و در چند سال گذشته میزان بارش‌های بسیار کاهش پیدا کرده است. وی ادامه داد: بسیاری از نیروگاه‌های برقی آبی از مدار خارج

جمع‌آوری بیش از ۱۰۰ امضاء برای استیضاح عامل خاموشی‌ها

یک عضو کمیسیون انرژی از جمع‌آوری امضاء برای استیضاح وزیر نیرو خبر داد و گفت: تعداد امضاءها الان به حدود ۱۰۰ امضاء هم رسیده است. احتمال می‌دهم اگر ایشان به مجلس بیاید استیضاح هم روی او خواهد آورد. رضا سیهوند در گفت‌وگو با ایلنا، درباره ناترازی‌های به وجود آمده در حوزه برق و آب و گلایه مردم در این خصوص عنوان کرد: موضوع ناترازی به عدم سرمایه‌گذاری مناسب و متناسب با رشد صنعت کشاورزی و مصرف خانگی در چند دهه

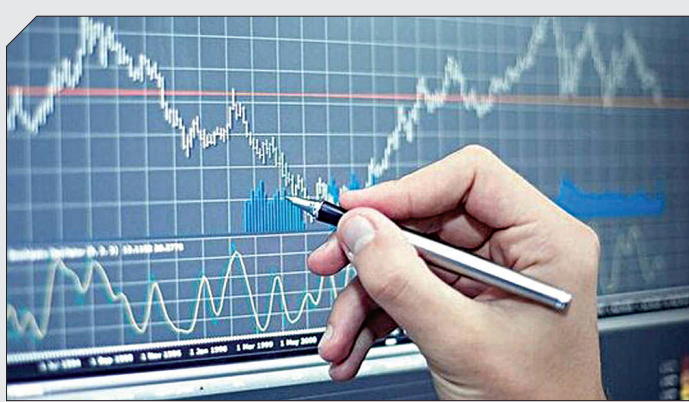

صهیونیستی نیز بخشی از محورهای این گفت‌وگوها خواهد بود. در کنار آن، برنامه‌ریزی برای برگزاری نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و پاکستان در تهران نیز در دستور کار طرفین قرار دارد. این سفر، پنجمین دیدار رسمی میان سران دو کشور طی یک سال گذشته محسوب می‌شود و تنها دو ماه پس از سفر مشترک نخست‌وزیر و فرمانده ارتش پاکستان به تهران انجام می‌شود. تماس‌های تلفنی مستمر میان پزشکیان و شهباز شریف طی ماه‌های گذشته، به ویژه در سایه تنش‌های نظامی اخیر در منطقه، نشان از اراده جدی دو طرف برای تعمیق همکاری‌های دوجانبه دارد.

سفر رسمی پزشکیان، رئیس جمهوری کشورمان به پاکستان، نقطه عطفی در روابط دیرینه تهران و اسلام‌آباد به شمار می‌آید. این سفر در حالی انجام می‌شود که دو کشور در آستانه هفتاد و هشتمین سال روابط دیپلماتیک قرار دارند؛ روابطی که با به رسمیت شناختن متقابل آغاز شد و تاکنون از فراز و نشیب‌های پرشماری عبور کرده است. در این سفر، سران دو کشور با هدف بازتعریف مناسبات اقتصادی و تجاری، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و هم‌افزایی در حوزه‌های امنیتی و سیاسی گفت‌وگو خواهند کرد. تبادل دیدگاه‌ها درباره تحولات جاری منطقه‌ای، از جمله اوضاع غزه، خاورمیانه و پیامدهای تجاوزگری رژیم

سفر پزشکیان به پاکستان

«مسعود پزشکیان» رئیس جمهوری اسلامی ایران دیروز در صدر یک هیات بلند پایه سیاسی-اقتصادی به پاکستان سفر کرد. به گزارش ایرنا، شهباز شریف وزیر پاکستان در بدو ورود عالی رتبه ایران از مسعود پزشکیان و اعضای هیات همراه استقبال کردند. دیدار با مقام‌های بلند پایه پاکستانی و امضای چند سند همکاری در دستور کار سفر ۲ روزه رئیس جمهوری اسلامی ایران به اسلام‌آباد قرار دارد. رئیس جمهور در اولین مرحله از سفر خود به پاکستان با حضور در مزار علامه محمد اقبال لاهوری، به مقام شامخ این شاعر بزرگ پارسی گوی پاکستانی ادای احترام کرد.

به سال قبل، با نفت و بدون نفت به ترتیب ۳٫۱ و ۳ درصد رشد داشته است. در ادامه این گزارش توضیح داده شده که طبق محاسبات مرکز پژوهش‌ها، رشد اقتصادی کشور در خرداد سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل، یک دهم درصد و رشد اقتصادی بدون نفت نیز منفی ۲ دهم درصد برآورد می‌شود. نتایج برآورد‌های این مرکز نشان می‌دهد در خرداد ۱۴۰۴، نسبت به ماه مشابه سال قبل، ارزش افزوده بخش «کشاورزی» رشد منفی ۳٫۵ درصدی، بخش «نفت خام و گاز طبیعی» رشد ۲٫۹ درصدی، گروه «صنایع و معادن» رشد منفی ۲٫۶ درصدی و گروه «خدمات» رشد ۳ درصدی را ثبت کرده‌اند.

داخلی کشور، می‌تواند به طور مؤثر به بهبود سیاست‌گذاری و پایش دقیق تر اقتصاد کلان کمک کند. در این گزارش بیان شده که با توجه به تأخیر مراجع آماری در این حوزه و درخواست‌های مکرر نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای رفع این کاستی و ارائه تصویری بهنگام‌تر از رشد اقتصادی، مرکز پژوهش‌های مجلس تلاش کرده است که زیرساختی محاسباتی فراهم کند تا بر اساس آن رشد اقتصادی کشور با تواتر ماهانه و در سریع‌ترین زمان ممکن، برآورد و ارائه شود. در این گزارش تصریح شده که طبق آخرین آمار بانک مرکزی در سال ۱۴۰۳، تولید ناخالص داخلی کشور نسبت

مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد رشد اقتصادی نزدیک به صفر شد

مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی به پیش‌بخش حقیقی اقتصاد ایران و برآورد تولید ناخالص داخلی ماهانه (خردادماه ۱۴۰۴) پرداخته است. به گزارش روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز در گزارش «پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران: برآورد تولید ناخالص داخلی ماهانه (خردادماه ۱۴۰۴)» آورده که داشتن تصویری بهنگام و قابل اعتماد از تحولات تولید ناخالص

به عنوان مثال، نانوایان مبادرت به فروش نان کنجی یا نان دارای سیزی می‌کنند که قیمت بالاتری دارد؛ اگرچه باز هم اجبار فروشی در قانون ممنوع است. وی یادآور شد: بنابراین ضرورت دارد دولت مسئله را ریشه‌یابی کرده و به حل مشکل بپردازد. رستکار با تأکید به تک‌نرخ شدن نان در کل کشور اظهار کرد: دولت باید همان گونه که به مصرف‌کننده در انتهای زنجیره بارانه می‌پردازد این رویه را برای تولیدکننده یا نانوایان نیز در نظر بگیرد تا پخت نان صرفه اقتصادی داشته باشد.

نرخ نان بود اما دولت با ۵۰ درصد آن موافقت کرد. حمیدرضا رستکار، رئیس اتاق اصناف تهران درباره قیمت نهایی نان در استان تهران به خبرنگار مهر گفت: تعیین نرخ نان‌های سنتی و دارای بارانه در ۳ تا ۴ سال اخیر به درستی انجام نشد و هزینه‌های جانبی نانوایان افزایش بسیاری داشت. وی با بیان اینکه هزینه‌کرد روزانه و میزان درآمد این نانوایان با هم تناسب ندارد، افزود: اگر دولت به این امر توجه نکند منجر به تخلف در صنف نانوایان می‌شود.

نان پس از یک هفته دوباره گران شد

هفته گذشته نرخ جدید نان‌های سنتی در تهران اعلام شد اما روز گذشته مجدداً این نرخ‌ها با افزایش جدید مواجه شد. به گزارش مهر، هفته گذشته صحبت‌هایی از تغییر قیمت نان در استان تهران شد. برخی از اعضای اتحادیه نانوایان سنتی عنوان کردند، درخواست نانوایان افزایش ۲۰۰ درصدی

سازوکارهای کنترل بر مدیریت بحران در بانک‌های خصوصی

هادی پارسا

پژوهشگر اقتصادی

بحران بانکی در ایران نه حاصل یک اتفاق ناگهانی، بلکه نتیجه سال‌ها فرسایش تدریجی اعتماد عمومی، حکمرانی ناکارآمد و نظارت ضعیف است؛ بحرانی که با وجود شباهت‌هایی با تجربه روسیه، به دلیل فقدان اقتدار نهادی و شفافیت، ابعاد گسترده‌تری یافته است.

هر نظام مالی، خواه پیشرفته و پیچیده باشد یا در حال توسعه و شکننده، در قلب خود یک واقعیت کلیدی را پنهان دارد و آن اعتماد عمومی است. بانکی که مردم در آن سپرده می‌گذارند، نه صرفاً یک بنگاه اقتصادی، بلکه نهاد واسطه اعتماد میان دولت، بازار و جامعه است اما این اعتماد به آسانی از بین می‌رود؛ به‌ایک حادثه ناگهانی، بلکه با ترک‌های کوچک و بی‌بی‌بند در دیواره حکمرانی، نظارت و منطق اقتصادی. داستان بحران بانکی در ایران یکی از نمونه‌های بارز همین فروپاشی تدریجی اعتماد است؛ بحرانی که با وجود هشدارهای مکرر، سال‌ها انباشته شد. نادیده گرفته شده و زمانی که به انفجار رسید، دیگر درمان آن صرفاً تا تزریق منابع یا داغام صوری ممکن نبود.

در دهه ۱۳۸۰، ایران مسیر خصوصی‌سازی بانک‌ها را آغاز کرد؛ حرکتی که در ظاهر قرار بود رقابت، کارایی و استقلال بانکی را افزایش دهد اما در عمل، آنچه اتفاق افتاد، تولد بانک‌هایی بود که با نام «خصوصی» بودند اما باطن، همچنان در اختیار نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بنیادهای اقتصادی و هلدینگ‌های شبه‌دولتی باقی ماندند. این ساختار به ظاهر خصوصی، ولی در عمل دولتی یا درون‌گروهي، نوعی «مالکیت متقاطع» و درهم‌تنیده ایجاد کرد که در آن هیچ مرز شفاف میان مالکیت، مدیریت و منافع وجود نداشت.

بانک‌هایی که باید موتور رشد اقتصادی و تخصیص بهینه منابع می‌بودند، به مرور تبدیل به ابزارهای تأمین مالی پروژه‌های خاص، تسهیلات ویژه به اشخاص مرتبط و پنهان‌سازی ناترازی‌های ساختاری شد. در چنین فضایی، تصمیم‌گیری‌ها کمتر بر اساس منطق ریسک‌سنجی یا توجه اقتصادی بود و بیشتر تابع ملاحظات سیاسی، درون‌گروهي و کوتاه‌مدت است. نتیجه این فرآیند نه فقط افزایش مطالبات غیرجاری، بلکه شکل‌گیری پدیده‌هایی مانند بازی بانزی در نرخ سود، فاصله بین درآمد و تعهدات و در نهایت فرسایش بنیان‌های اعتماد عمومی به شبکه بانکی شد.

اما این داستان فقط مختص ایران نیست. روسیه نیز تجربه‌ای مشابه اما با برخی تفاوت‌های اساسی را پشت سر گذاشت. در این کشور، به‌ویژه پس از دهه ۱۹۹۰، بانک‌های خصوصی عمدتاً در قالب «مالکیت بلوکی» شکل گرفتند؛ یعنی تعداد معدودی از الیگارش‌ها یا گروه‌های صنعتی مالی کنترل مستقیم و گسترده‌ای بر بانک‌ها داشتند. این تمرکز مالکیت، گرچه شفاف‌تر از ساختارهای ایران بود اما به همان اندازه خطرناک نیز بود؛ تصمیمات استراتژیک اغلب در دست مالکان معدودی بود که انگیزه‌هایشان الزاماً با منافع کلان اقتصادی همسو نبود.

در میانه دهه ۲۰۱۰، بانک‌هایی مانند Otkritie، Binbank و Promsvyazbank با ترازنامه‌های سنگین، ریسک‌پذیری بالا و اتکای شدید به بازارهای بی‌ثبات مالی، یکی پس از دیگری با بحران مواجه شدند اما تفاوت بزرگ در واکنش دولت و نهاد ناظر رقم خورد.

بانک مرکزی روسیه، برخلاف بسیاری از نمونه‌های مشابه به کشورهای دیگر، به‌جای تعلق و انکار، مسیر مداخله قاطع و شفاف را در پیش گرفت. با بهره‌گیری از اختیارات قانونی گسترده، صدها بانک کوچک و ناکارآمد را از چرخه خارج کرد، برای بانک‌های بزرگ بحرانی، راهکارهایی چون تملک موقت، تکنیک دارایی‌های سومی، تزریق هدفمند سرمایه و واگذاری به بازیگران معتبر انتخاب کرد و همه‌ای فرآیندها را در قالب صورت‌های مالی شفاف و گزارش‌های عمومی منعکس نمود. نتیجه آن بود که بحران‌های روسیه، هرچند پرهزینه اما منظم‌ای، قابل مدیریت و فاقد اثرات دامنه‌دار بر اعتماد عمومی بودند.

اگر این دو تجربه را کنار هم بگذاریم، به یک پرسش کلیدی می‌رسیم: چرا با وجود شباهت در ریشه‌های بحران (تمرکز مالکیت، حاکمیت شرکتی ضعیف، تسهیلات اشخاص مرتبط)، نتایج در ایران و روسیه تا این حد متفاوت بود؟ پاسخ در یک واژه نهفته است و آن اقتدار نهاد ناظر است. در جایی که بانک مرکزی از ابزار قانونی، پشتوانه سیاسی و اراده نهادی برای مداخله برخوردار است، بحران، اگر هم رخ دهد، می‌تواند به موقع مهار شود اما در جایی که نهاد ناظر، درگیر ملاحظات سیاسی، فشارهای بیرونی و نبود ابزارهای اجرایی مؤثر است، بحران به تعویق می‌افتد، عمیق‌تر می‌شود و در نهایت، هزینه آن از جیب دولت و جامعه، چه از طریق افزایش پایه پولی، چه انتقال بار به بودجه عمومی و چه فرسایش اعتبار کل نظام مالی پرداخت خواهد شد.

واقعیت این است که تمرکز مالکیت به خودی خود نه خوب است و نه بد. می‌تواند به افزایش پاسخ‌گویی منجر شود، اگر با شفافیت و نظارت همراه باشد؛ همچنین می‌تواند به فساد و ناکارآمدی بیابانجامد، اگر با پنهان‌کاری و بی‌نظمی توم شود. آنچه تعیین‌کننده است، چارچوب حکمرانی، کیفیت نهادهای کنترلی و ظرفیت مداخله فعال نهاد ناظر است. برای ایران، پیام این مقایسه روشن است؛ راه اصلاح نظام بانکی، از تغییر نوع مالکیت دولتی به خصوصی نمی‌گذرد، بلکه از بازطراحی قواعد بازی، شفاف‌سازی مالکیت نهایی، تقویت واقعی حاکمیت شرکتی و استقلال بانک مرکزی آغاز می‌شود. ما نیازمند قانونی جامع حری‌ول و فصل بحران‌های بانکی هستیم؛ قانونی که نه فقط امکان تملک موقت و تکنیک دارایی‌های زیان‌بار را فراهم کند، بلکه ابزارهایی چون Bail-in (تبدیل بدهی به سرمایه)، داغام هدفمند و واگذاری مجدد بانک‌ها هم در اختیار ناظر قرار دهد. این قانون باید با سامانه‌ای شفاف برای افشای مالکیت نهایی و کنترل تسهیلات مرتبط همراه شود تا تعارض منافع به موقع شناسایی و مهار گردد. همزمان، ترکیب هیات مدیره بانک‌ها باید بازتعریف شود. حضور نمایشی اعضای مستقل کافی نیست؛ باید کمیته‌های ریسک، حسابرسی و انطباق به‌طور واقعی و با اختیار کافی عمل کنند و گزارش سالانه حاکمیت، توسط نهادهای مستقل حسابرسی شود. در نظام پاداش‌دهی، ملاک نباید صرفاً سود کوتاه‌مدت یا رشد صوری ترازنامه باشد، بلکه شاخص‌هایی مانند پایداری منابع، کفایت سرمایه و کیفیت دارایی‌ها باید معیار قرار گیرند.

در ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۴ رقم خورد؛

افت ۱۰ درصدی تجارت غیرنفتی کشور نسبت به دولت سیزدهم

گزارش

بر اساس آمار گمرک، تجارت غیرنفتی کشور پس از سه سال رکورد شکنی در دولت سیزدهم، در ۴ ماه نخست امسال نزولی شده است.

تجارت غیرنفتی کشور در ۴ ماه نخست سال جاری به ۶۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و به ارزش ۳۴ میلیارد و ۱۷۵ میلیون دلار رسید. بدین ترتیب تجارت غیرنفتی کشور از حیث ارزش ۱۰٫۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل که دولت سیزدهم بر سر کار بود کاهش نشان می‌دهد.

در ۴ ماه نخست امسال ۱۶،۵۴ میلیارد دلار کالای غیرنفتی

تغییر (درصد)	۴ ماه ۱۴۰۴ (میلیارد دلار)	۴ ماه ۱۴۰۳ (میلیارد دلار)
صادرات	۱۶/۵۴	۱۷/۵۱
واردات	۱۷/۶۲	۲۰/۵۴
تجارت غیرنفتی	۳۴/۱۶	۳۸/۰۵

از مدت مشابه در سال ۱۴۰۳ در دوره دولت سیزدهم است. این گزارش می‌افزاید؛ در ۴ ماهه سال جاری ۱۷ میلیون و ۴۰۲ هزار تن محصول پتروشیمی به ارزش ۶ میلیارد و ۸۹۴ میلیون دلار صادر شده است که این میزان به لحاظ وزن ۸،۳۰ درصد و از حیث ارزش ۱۰،۲۲ درصد کاهش داشت. با توجه به داده‌های منتشر شده می‌توان گفت، «گاز طبیعی»،

صادر شده که ۵،۵ درصد (حدود یک میلیارد دلار) کمتر از رقم سال قبل است. همچنین واردات کالا به کشور در ۴ ماه نخست امسال ۱۷،۶۲ میلیارد دلار بوده که ۱۰ درصد معادل حدود ۳ میلیارد دلار کمتر از رقم سال ۱۴۰۳ است.

بدین ترتیب مجموع تجارت خارجی غیرنفتی ایران در ۴ ماه نخست امسال ۳۴،۱۶ میلیارد دلار بوده که ۱۰،۲ درصد کمتر

چارسوق شکایت دو طرفه ایران خودرو و دولت را بررسی کرد

بازی جدید کروزر با دولت و مردم

ایران خودرو، در اقدامی بی‌سابقه به دیوان عدالت اداری شکایت کرده و دولت، وزارت صمت، شورای رقابت، ستاد تنظیم بازار، سازمان حمایت مصرف‌کنندگان، مرکز ملی رقابت و نهاد ریاست جمهوری را به چالش کشیده است. این شکایت، که در ۲۳ تیرماه ثبت شد، مطالبه خسارت ناشی از الزام به فروش خودرو با قیمتی کمتر از بهای تمام‌شده در بازه زمانی ۱۱م تا ۲۰ تیر ۱۴۰۴ را هدف قرار داده است. اما این دعوی حقوقی تنها لایه ظاهری ماجراست. در پس پرده، داستان واگذاری پُر زینام ایران خودرو به شرکت کروزر، تخلفات آشکار مدیریت جدید و زیان‌های کلان این شرکت، تصویری از سوء مدیریت و بی‌توجهی به منافع مردم و سهامداران ترسیم می‌کند.

ایران خودرو در نامه‌ای به سازمان بورس اعلام کرد که سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری، زیان‌های سنگینی به این شرکت تحمیل کرده و حالا خواستار جبران خسارت از دولت است. این ادعا در حالی مطرح شده که مدیریت کنسرسیوم کروزر، که از زمستان سال گذشته ساکن ایران خودرو را در دست گرفته، خود به تخلفات متعدد متهم است. کروزر، که با حمایت عبدالناصر همتی، وزیر پیشین اقتصاد و بدون رقابت شفاف کنترل ایران خودرو را به دست آورد، از همان ابتدای دانست که قیمت‌گذاری خودرو به جهت انحصاری بودن تولیدات خودرو (ایران خودرو و سایپا) در کشورمان مشمول مقررات دولتی یا همان قیمت‌گذاری دستوری است. حالا، این شرکت با بی‌توجهی به این قوانین، نه تنها به التهاب بازار خودرو دامن زده، بلکه با طرح شکایت علیه دولت، به دنبال فرار از مسئولیت عملکرد ضعیف خود است و اینکه وقت بخرد و قیمت محصولات خود را مطابق با قانون افزایش ندهد.

۱۰ درصد زیاده خواهی ایران خودرو

این شکایت در شرایطی مطرح شده که ایران خودرو در خردادماه، برخلاف مصوبه وزارت صمت که سقف افزایش قیمت را ۱۵ درصد تعیین کرده بود، قیمت محصولات خود را ۲۵ درصد افزایش داد. محمدصادق مفتح، قائم‌مقام وزیر صمت، این اقدام را غیرقانونی خواند و هشدار داد که مسئولیت تبعات آن، از جمله تصعیق حقوق سهامداران و توقف نماد معاملاتی در بورس، بر عهده هیات مدیره ایران خودرو است. رئیس سازمان بورس نیز تذکره نامه‌ای به وزیر صمت، خواستار شفاف‌سازی درباره این اتهامات شد و بر لزوم رعایت جوانب کارشناسی تأکید کرد. این ناقضات نشان‌دهنده آشفتگی در تصمیم‌گیری‌های ایران خودرو و نبود هماهنگی با نهاد‌های نظارتی است.

کروزر و پرونده‌های متعدد آن در دستگاه فضا

واگذاری ایران خودرو به کروزر، که در بهمن سال گذشته نهایی شد، از همان ابتدا با انتقادات گسترده‌ای همراه بود. چرا که کروزر، یکی از قطعه‌سازان پُر حاشیه کشور، پرونده‌ای جنجالی در دستگاه قضایی داشت، از جمله قاچاق ۳۳ هزار میلیارد تومانی و پرداخت رشوه. بدین جهت حمید کشاورز، مدیر کروزر، و شریک تجاری اش، محمد علی پورفطرتی، که به دلیل همین پرونده از کشور متواری است، بدون پرداخت هزینه و در فرآیندی غیرشفاف، کنترل این خودروساز را در اختیار گرفتند.

این واگذاری، که با حمایت تمام‌قد همتی انجام شد، به جای

«پروبان مایع شده»، «متانول»، «بوتان مایع شده» و «قبر نفت» ۵ محصول عمده کالای صادراتی در بازه زمانی یاد شده بودند و «طلا به اشکال خام»، «ذرت دامی»، «برنج»، «روغن دانه آفتابگردان» و «دانه سویا» نیز ۵ قلم عمده کالای وارداتی در این مدت را به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس آمار ارائه شده، «چین»، «عراق»، «امارات متحده عربی»، «ترکیه»، «افغانستان»، «پاکستان» و «عمان» مقاصد اصلی صادرات غیرنفتی کشور بوده‌اند و در مقابل «امارات متحده عربی»، «چین»، «ترکیه»، «هند»، «آلمان»، «فدراسیون روسیه» و «هلند» کشورهای عمده طرف معامله واردات با کشورمان در ۴ ماهه سال ۱۴۰۴ بوده‌اند.

تراز تجاری مثبت ایران با پاکستان

معاون شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران گفت: بررسی روابط تجاری ایران و پاکستان نشان می‌دهد که صادرات ایران ۳۰۵ برابر بیشتر از صادرات پاکستان به ایران است. به گزارش ایرنا، «مسعود پزشکیان» رئیس جمهوری اسلامی ایران در نخستین سفر رسمی دوجانبه خود پس از پایان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران در روز -شنبه ۱۱ مرداد- به دعوت رسمی همتای پاکستانی خود راهی اسلام‌آباد شد؛ سفری که نه تنها با هدف تعمیق روابط سیاسی و اقتصادی با پاکستان انجام شد، بلکه پیام‌های مهمی در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به همراه دارد.

این سفر در شرایطی صورت گرفت که منطقه همچنان در تبعات سیاسی، امنیتی و روانی درگیری نظامی اخیر به سر می‌برد و نگاه بسیاری از تحلیلگران به این سفر، ناظر بر پیوند آن با تحولات امنیتی و دیپلماتیک پس از جنگ است.

با توجه به اینکه یکی از محورهای این سفر مرادفات تجاری و اقتصادی دو کشور است، با حمیدرضا کربلایی اسماعیلی معاون شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران درباره وضعیت تجاری دو کشور گفت‌وگو نشستیم.

کربلایی اسماعیلی گزارشی از تجارت ایران و پاکستان ارائه و اظهار کرد: تجارت تهران و اسلام‌آباد روند رو به رشدی دارد به طوری که در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۱۳۰۶ درصد افزایش داشته است.

وی حجم معاملات تجاری بین ایران و پاکستان در سال گذشته را سه میلیارد و ۱۲۹ میلیون دلار برآورد کرد و افزود: از این مقدار حجم صادرات ایران حدود ۲ میلیارد و ۴۲۳ میلیون دلار و سهم واردات از پاکستان ۷۰۶ میلیون دلار ثبت شده است.

معاون شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران تأکید کرد: ایران ۳۰۵ برابر پاکستان تراز تجاری مثبت دارد. وی بیان اینکه بیشترین کالاهای وارداتی از پاکستان، برنج و انواع دانه‌های روغنی و گوشتی است، گفت: بیشترین سهم صادرات از ایران به پاکستان در حوزه کالاهای نفتی و کالاهایی از جمله شیر خشک و انواع خرماست.

کربلایی اسماعیلی اضافه کرد: در سه‌ماه امسال نیز حجم کل تجارت ایران به صادرات، ۵۹۴ میلیون بوده است که این‌آمار در مدت مشابه سال گذشته حدود ۲ میلیون دلار بوده و نشانگر کاهش تجارت است.

وی بیان داشت: در سه‌ماهه ابتدای امسال ۴۲۰ میلیون دلار سهم صادرات ایران به پاکستان بوده است که نسبت به سه‌ماه اول سال گذشته کاهش ۲۰ درصدی و در حوزه واردات ۱۷۴ میلیون دلار با کاهش چهار درصدی را نشان می‌دهد که این کاهش به خاطر شرایط منطقه‌ای بوده است.

معاون شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران بر تقویت تجارت آزاد بین دو کشور تأکید کرد و گفت: تجارت آزاد ایران و پاکستان از سال ۱۳۹۵ آغاز شده است و امیدواریم در هفته‌های آینده با توافق‌هایی که صورت می‌گیرد، این انتظار ۱۰ ساله به نتایج خوب برسد.

توسعه و تقویت دیپلماسی اقتصادی در دولت تجارت

وی عنوان کرد: دولت چهاردهم با هدف توسعه دیپلماسی اقتصادی، ارتقای روابط تجاری بین کشورهای همسایه را در دستور کار دارد و امیدواریم مذاکره در راستای تجارت آزاد نمربخش باشد و زمینه را برای تجارت ایرانی و پاکستانی تسهیل کند.

کربلایی اسماعیلی خاطر نشان کرد: اکنون با توجه به تغییر رویه کشور پاکستان با سایر کشورهای دنیا و تغییر در تعرفه‌های تجاری، شرایط برای تجارت با ایران نسبت به گذشته تسهیل شده است و انتظار می‌رود این تسهیل‌گری از سوی پاکستان، سبب اقدامات مثبتی در تجارت با این کشور شود.

بهبود عملکرد ایران خودرو، به ابزاری برای تأمین منابع

کروزر و شرکت‌های وابسته‌اش تبدیل شده است. شورای رقابت در اسفند ۱۴۰۱ مصوبه‌ای برای لغو عضویت کروزر در هیات‌مدیره ایران خودرو صادر کرد، اما این مصوبه به دلیل عرضه مواجه‌اند. کیفیت پایین محصولات، تأخیر در تحویل و خدمات پس از فروش ضعیف، ناراضی‌گسترده‌ای ایجاد کرده است. افزایش ۲۵ درصدی قیمت‌ها، که بدون مجوز انجام شد، نه تنها قدرت خرید مردم را کاهش داد، بلکه به رکود بازار خودرو دامن زده است. حتی در فروش اخیراً

ایران خودرو، میزان ثبت‌نام‌ها ۵۰ درصد کم شده است.

سهامداران ایران خودرو نیز از این وضعیت آسیب دیده‌اند. توقف نماد معاملاتی این شرکت در بورس به دلیل اتهامات قیمت‌گذاری، سرمایه‌سهمداران را به خطر انداخته است. ایران خودرو با بیش از ۱۲۸ هزار سهام‌دار در طرح اوراق عملیاتی غیرتلفیقی نیز از ۳۰۴ همت در بهار ۱۴۰۳ به ۶۰۴ همت در بهار سال جاری رسیده که رشدی ۱۱۳ درصدی را نشان می‌دهد. این اعداد، حکایت از ناکارآمدی مدیریت جدید و ناتوانی در کنترل هزینه‌ها دارد.

رشد ۱۱۳ درصدی زیان

صورت‌های مالی ایران خودرو در سه‌ماهه نخست سال جاری نشان‌دهنده عقی بحران است. زیان انباشته این شرکت از ۱۲۰۵ همت در پایان سال گذشته به ۱۳۰ همت در خرداد

امسال رسیده، یعنی ۹۰۵ همت افزایش در سه‌ماه. زیان عملیاتی غیرتلفیقی نیز از ۳۰۴ همت در بهار ۱۴۰۳ به ۶۰۴ همت در بهار سال جاری رسیده که رشدی ۱۱۳ درصدی را نشان می‌دهد. این اعداد، حکایت از ناکارآمدی مدیریت جدید و ناتوانی در کنترل هزینه‌ها دارد.

ایران خودرو به مشکلات خودرویی کشور دامن زد

ایران خودرو در گزارش خود به سازمان بورس، افزایش قیمت نهاده‌های تولیدی از دی سال گذشته را عامل اصلی این زیان‌ها عنوان کرده، اما نکته قابل‌تأمل اینجاست که این شرکت با وجود آگاهی از محدودیت‌های قیمت‌گذاری، نتوانست به‌نخواسته راهکارهای جایگزینی برای کاهش هزینه‌ها یا بهبود بهره‌وری ارائه کند. کروزر، که قرار بود با تزریق سرمایه و مدیریت کارآمد، ایران خودرو را از بحران نجات دهد، نه تنها گامی در این جهت برنداشته، بلکه با تصمیمات غیرقانونی، مانند افزایش ۲۵ درصدی قیمت‌ها، به تشدید مشکلات دامن زده است.

افت تولید دستاور دیگر کروزر در ایران خودرو

عملکرد تولیدی ایران خودرو در چهار ماه نخست سال جاری نیز نامیدکننده است. این شرکت با تولید ۱۵۸ هزار دستگاه خودرو، ۶ درصد افت نسبت به سال گذشته را تجربه کرده است. این افت تولید، در کنار افزایش قیمت‌ها، عرضه خودرو به بازار را کاهش داده و مصرف‌کنندگان را با مشکل مواجه کرده است. خریدارانی که با هزاران دسواری مالی

انحصار در بازار خودرو باید پایان یابد

رقابت و ارتقای کیفیت تأکید کرد.

مجتبی یوسفی، نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: در هر کالایی که انحصار وجود داشته باشد، کیفیت کاهش و قیمت افزایش می‌یابد، در حوزه خودرو نیز همین اتفاق افتاده است؛ نبود رقابت، انگیزه تولیدکننده را برای بهبود

کیفیت و کاهش قیمت از بین برده است.

به گفته وی، بخش بزرگی از ناکارآمدی صنعت خودرو به دلیل سوءمدیریت و حضور مدیران سیاسی است که با تغییر دولت‌ها جابه‌جایی می‌شوند و هزینه‌این ناکارآمدی از جیب مصرف‌کننده پرداخت می‌شود.

یوسفی افزود: در حال حاضر، قیمت خودروهای داخلی چند برابر قیمت همان مدل‌ها در کشورهای منطقه است.

این اختلاف ناشی از نبود رقابت واقعی است.

این نماینده مجلس اضافه کرد: مجلس یازدهم و دوازدهم با تصویب مواد ۴ و ۱۱ قانون حمایت از صنعت خودرو، واردات خودروهای نو و کارکرده را با هدف افزایش رقابت، کاهش قیمت و ارتقای کیفیت به رسمیت شناختند.

یوسفی تأکید کرد: در بودجه سال جاری، مجلس سقف واردات خودرو را از دو میلیارد یورو به سه میلیارد یورو افزایش داد و پیشنهاد کاهش تعرفه واردات به کمتر از ۶۰ درصد را مطرح کرد؛ هرچند در مجمع تشخیص مصلحت نظام این پیشنهاد رد شد.

وی همچنین به وضع ناوگان حمل‌ونقل عمومی اشاره کرد و گفت: امروز بیش از ۵۰هزار دستگاه خودروی تجاری، اتوبوس و کشنده نیازمند نوسازی هستند این در حالی است که قیمت یک اتوبوس شهری به بیش از ۲۵ میلیارد تومان رسیده و هزینه‌های گزاف موجب کاهش تعداد ناوگان فعال شده است. یوسفی مصرف بالای سوخت را از دیگر پیامدهای ضعف کیفی خودروهای داخلی دانست و گفت: در حال حاضر، روزانه بیش از ۶۰ میلیون لیتر گازوئیل و ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌شود. خودروهای فرسوده و بی‌کیفیت سهم قابل توجهی در این مصرف بالا دارند، اما در عوض فشار افزایش قیمت سوخت بر مردم وارد می‌شود.

وی همچنین در پاسخ به پرسشی درباره اجرای طرح جوانی جمعیت برای خودروهای وارداتی افزود: این‌که فقط خودروهای داخلی مشمول چنین طرح‌هایی شوند نگاه حادقانی است. در شرایط فعلی، به دلیل محدودیت عرضه و تنوع پایین در بازار، مردم ناچار به شرکت در قرعه‌کشی‌ها هستند. ما باید به سمتی برویم که مردم حق انتخاب داشته باشند و نه اجبار.

این نماینده مجلس تأکید کرد: واردات خودرو، به‌ویژه در حوزه خودروهای تجاری و حمل‌ونقل عمومی، نه فقط به کاهش مصرف سوخت وآلودگی کمک می‌کند، بلکه رقابت را به بازار بازمی‌گرداند. مجلس انتظار دارد دولت به اجرای مصوبات قانونی در این زمینه پایبند باشد.

اخبار

دولت منابع مالی بازسازی منازل آسیب‌دیده را تعیین تکلیف نکرده است

سخنگوی کمیسیون عمران تأکید کرد: تصمیم‌گیری درباره منابع مالی، سقف اعتبارات و محل تأمین آنها طبق قانون پر عهده دولت است و متأسفانه این فرآیند به‌طور غیرقابل قبولی طولانی شده و لازم است دولت هرچه سریع‌تر تکلیف آن را مشخص کند.

عبدالجلال ایری سخنگوی کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگاری دانشجوی گفت: در جلسه کمیسیون، موضوع تحقیق و تفحص از عدم اجرای قانون جهش تولید مسکن در دستور کار قرار گرفت. بر اساس این قانون، دولت موظف بوده سالانه یک میلیون واحد مسکونی احداث کند؛ اما با گذشت سه سال از ابلاغ آن، این تکلیف قانونی به‌طور کامل محقق نشده است.

وی افزود: در این قانون، دولت موظف شده بود با تأمین زمین، ارائه تسهیلات بانکی، تسهیل صدور مجوزها و هماهنگی با وزارتخانه‌هایی از جمله راه و شهرسازی، اقتصاد، نیرو، نفت و سایر نهاد‌های مرتبط، بستر اجرای جهش تولید مسکن را فراهم کند. اما عملکرد دستگاه‌های اجرایی از جمله بانک‌ها و وزارت اقتصاد نشان می‌دهد که تحقق این هدف به‌طور جدی با چالش مواجه شده است.

ایری با اشاره به قصور بانک‌ها در ارائه تسهیلات گفت: بر اساس قانون، بانک‌ها ملکف بودند، ۲۰ درصد تسهیلات خود را به بخش مسکن اختصاص دهند. در صورتی‌که این تکلیف اجرا نشود، سازمان امور مالیاتی باید معادل ۲۰ درصد آن را به عنوان مالیات اخذ کند. متأسفانه با گذشت سه سال، فقط حدود ۲۸ درصد از تسهیلات لازم در اختیار بخش مسکن قرار گرفته است که عددی بسیار پایین است. وی تصریح کرد: اخیراً در جلسه‌ای از وزیر اقتصاد برای پاسخ‌گویی دعوت شده بود که ایشان در جلسه حضور نیافتند. همچنین آقای فرزین، رئیس کل بانک مرکزی نیز علی‌رغم دعوت رسمی، در جلسه حاضر نشد. تنها معاونان و کارشناسان این دستگاه‌ها گزارش‌هایی ارائه دادند که کافی نبود. سخنگوی کمیسیون عمران مجلس ادامه داد: در نهایت پس از رأی‌گیری، اعضای کمیسیون با انجام تحقیق و تفحص از بانک مرکزی، بانک‌ها عامل و وزارت امور اقتصادی و دارایی موافقت کردند. گزارش این تحقیق پس از تکمیل به‌صحن علنی مجلس ارسال خواهد شد تا فرآیندهای قانونی بعدی طی شود.

بازسازی خانه‌های آسیب‌دیده در جنگ ۱۲ روزه در بلاکلیفی

ایری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به وضعیت نابسامان بازسازی

خانه‌های آسیب‌دیده در جنگ ۱۲ روزه اخیر گفت: بر اساس آمار موجود، بیش از ۴ هزار واحد مسکونی در تهران، استان گیلان، آذربایجان غربی و برخی شهرستان‌های دیگر آسیب دیده‌اند که از این تعداد، فقط حدود ۵۰۰ واحد در اولویت بازسازی قرار گرفته‌اند.

وی با اشاره به ورود شهرداری تهران به مسئله اسکان اولیه آسیب‌دیدگان گفت: با وجود پیگیری‌های انجام شده، تا زمانی که هیات دولت نسبت به تعیین تکلیف مالی این پروژه اقدام نکند، هیچ‌یک از دستگاه‌های اجرایی از جمله بنیاد مسکن و شهرداری‌ها امکان ورود رسمی به این موضوع را ندارند. سخنگوی کمیسیون عمران تأکید کرد: تصمیم‌گیری درباره منابع مالی، سقف اعتبارات و محل تأمین آنها طبق قانون پر عهده دولت است. متأسفانه این فرآیند به‌طور غیرقابل قبولی طولانی شده و لازم است دولت هرچه سریع‌تر تکلیف آن را مشخص کند و قطعاً مجلس و کمیسیون عمران پیگیر این مطالبه مردم خواهند بود تا هرچه زودتر بازسازی این واحدها آغاز شود.

انتقاد از قطع یارانه برخی خانوارهای کم‌درآمد ویی بضاعت

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ضمن تأکید بر این نکته که باید شناسایی اموال و دارایی خانوارها جهت دریافت یارانه، بازتعریف شود، گفت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید در زمینه شناسایی اموال و ملاک‌های تعیین خانوارها برای دریافت یارانه، آیین‌نامه جدیدی را تدوین کند تا ما شاهد ایجاد یک عدالت حقیقی در توزیع یارانه‌ها باشیم. در حال حاضر تعداد زیادی از مردم معترض به قطع یارانه خود بوده و به دفاتر نمایندگان برای رفع این مشکل مراجعه می‌کنند.

محمد رشیدی در گفت‌وگو با خانه ملت، درباره حذف یارانه ثروتمندان گفت: «برخی خانوارها بر مبنای اطلاعات نادرست درآمدی از دریافت یارانه محروم شده‌اند ابتدا باید به این نکته اشاره کنم که با توجه به کاهش ارزش پول ملی، ملاک‌های سسال‌های گذشته در تشخیص خانوارهای مشمول دریافت یارانه، با شرایط موجود همخوانی ندارد. نماینده مردم «کرمانشاه» در مجلس با بیان اینکه باید شناسایی اموال و دارایی خانوارها جهت دریافت یارانه، بازتعریف شود، متذکر شد؛ همچنین ما می‌توانیم با توجه به سامانه‌های جامعی که در بخش‌هایی نظیر املاک و مستغلات وجود دارد، یک شناخت دقیق‌ی از وضعیت معیشتی خانوارها کسب کنیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در حال حاضر شناخت و اطلاعات درستی از وضعیت معیشتی خانوارها نداریم، بیان کرد: متأسفانه در این فرآیند، به اشتباه بسیاری از افرادی ثروتمند، یارانه دریافت کرده و بسیاری از خانوارهای بی‌بضاعت و کم‌درآمد از دریافت یارانه و کالابرج محروم شده‌اند. لذا این موارد قابل قبول نیست. عضو کمیسیون انرژی مجلس ششورای اسلامی تأکید کرد: در حال حاضر تعداد زیادی از مردم معترض به قطع یارانه خود بوده و به دفاتر نمایندگان برای رفع این مشکل مراجعه می‌کنند. وی با بیان اینکه وزارت رفاه باید بررسی و معیار درستی از وضعیت معیشتی خانوارها داشته باشد، بیان کرد: همچنین تأکید دارم که این وزارتخانه باید در زمینه شناسایی اموال و ملاک‌های تعیین خانوارها برای دریافت یارانه، آیین‌نامه جدیدی را تدوین کند تا ما شاهد ایجاد یک عدالت حقیقی در بخش یارانه باشیم. درغیراین صورت ما بخش عمده‌ای از منابع را هدر می‌دهیم و به اهداف کلان در این زمینه نیز دست نمی‌اندیم کنیم.

گزارش

نماینده مجلس شورای اسلامی با انتقاد از انحصار در صنعت خودروی کشور، بر ضرورت واردات خودرو برای ایجاد

محسن فاطمی

بزه‌شکر اقتصادی

در پی جنگ ۱۲ روزه میان ایران و اسرائیل، بار دیگر این واقعیت برجسته شد که بازدارندگی مؤثر در جهان امروز، فقط با قدرت نظامی حاصل نمی‌شود. در این میان، توسعه متوازن اقتصادی در مناطق راهبردی نظیر سواحل مکران، می‌تواند با افزایش عمق استراتژیک و تنوع زیرساخت‌های حیاتی، به سبزی چندلایه در برابر تهدیدات نظامی، اقتصادی و ژئوپلیتیکی تحولات پرشتاب امنیتی در منطقه غرب آسیا، به‌ویژه در پی جنگ دوازده روزه میان جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی در خرداد و تیر ۱۴۰۴ (ژوئن ۲۰۲۵)، بار دیگر نشان داد که مؤلفه‌های بازدارندگی در جهان امروز، فراتر از مرزهای نظامی تعریف می‌شوند.

در شرایطی که تلافی تهدیدات نظامی، اقتصادی و سایبری به یک واقعیت مستمر تبدیل شده، نیکیه صرف بر قدرت سخت، دیگر پاسخگویی نیازهای امنیتی و ژئوپلیتیکی کشورها نیست. در چنین فضایی، توسعه متوازن اقتصادی و به‌ویژه گسترش زیرساخت‌های راهبردی در مناطق حساس جغرافیایی، به یکی از ارکان اصلی بازدارندگی تبدیل شده است.

سواحل مکران، با حدود ۷۰۰ کیلومتر امتداد در کرانه دریای عمان و مجاورت با شاهراه‌های انرژی و تجارت جهانی، یکی از مناطق کمتر بهره‌برداری‌شده اما فوق‌العاده راهبردی ایران محسوب می‌شود. ظرفیت‌های پنهان این منطقه، چه در پیوند با کریدورهای بین‌المللی چون شمال-جنوب و شرق-غرب و چه در اتصال به اقیانوس هند و بازارهای آسیایی، به خوبی می‌توانند به عنوان اهرم‌های افزایش عمق استراتژیک کشور عمل کنند. در اسناد رسمی همچون «مطالعات آمایش سرزمین» و «سند راهبردی توسعه مکران»، بارها بر نقش این منطقه در تقویت بنیان‌های ژئوپلیتیکی جمهوری اسلامی ایران تأکید شده است. پرسش محوری این نوشتار آن است که «آیا و چگونه می‌توان از طریق توسعه سواحل مکران، بازدارندگی ایران در برابر تهدیدات نظامی را به گونه‌ای پایدار و چندلایه تقویت کرد؟»

اهمیت ژئوپلیتیکی سواحل مکران در معادلات منطقه‌ای

سواحل مکران به عنوان بخش شرقی سواحل جنوبی ایران، از بندر جاسک در استان هرمزگان تا بندر گواتدر در استان سیستان و بلوچستان امتداد دارد و ایران را به صورت مستقیم به دریای عمان و اقیانوس هند متصل می‌کند. این ویژگی جغرافیایی سبب شده مکران تنها منطقه‌ای در ایران باشد که خارج از تنگه هرمز، به آب‌های آزاد جهانی دسترسی پایدار دارد؛ مزیتی راهبردی که در زمان بحران‌های ژئوپلیتیکی، به‌ویژه در سناریوهای انسداد تنگه، از اهمیت حیاتی برخوردار است. در سطح کلان‌تر، این منطقه در نقطه تلاقی چند کریدور کلیدی بین‌المللی قرار دارد. کریدور شمال-جنوب که ایران، روسیه، هند و آسیای مرکزی را به یکدیگر متصل می‌کند، از طریق بندر چابهار و راه‌آهن شرق کشور به حوزه نفوذ دریای عمان پیوند می‌خورد. همچنین

طرح‌های اتصال مکران به کریدور شرق-غرب از طریق پاکستان و چین (در قالب پروژه CPEC و کمربند جاده چین) ظرفیت‌های افزوده‌ای برای تعامل منطقه‌ای ایجاد کرده‌اند.

سواحل مکران، با نزدیکی به بنادر راهبردی گوادر پاکستان، دقم عمان و ارتباط تجاری با هند، به تدریج در حال تبدیل شدن به عرصه‌ای رقابتی میان قدرت‌های منطقه‌ای چون چین، هند، روسیه و کشورهای عربی حاشیه جنوبی خلیج فارس است. در این میان، حضور فعال ایران در توسعه این منطقه، نه فقط یک الزام اقتصادی، بلکه ابزاری برای تثبیت جایگاه ژئوپلیتیکی کشور در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به شمار می‌رود.

توسعه اقتصادی سواحل مکران؛ از چابهار تا جاسک

سواحل مکران در دو دهه اخیر به یکی از کانون‌های تمرکز سیاست‌های توسعه‌ای کشور تبدیل شده‌اند. این منطقه با اتکا به برنامه‌های بلندمدت در حوزه‌های بندر، انرژی، حمل‌ونقل و صنایع سنگین، به تدریج در حال گذار از حاشیه‌نشینی تاریخی به جایگاهی مرکزی در راهبردهای ملی توسعه و امنیت اقتصادی است. ۲نقطه کلیدی در این سواحل -چابهار در شرق و جاسک در غرب مکران- به‌مثابه لنگرگاه‌های این تحولات شناخته می‌شوند.

در چابهار، پروژه‌های توسعه‌ای با محوریت منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار و بندر شهید بهشتی دنبال شده‌اند که شامل گسترش زیرساخت‌های بندری، احداث مجتمع‌های پتروشیمی، اتصال به خط آهن زاهدان -چابهار و راه‌اندازی پایانه‌های صادراتی است. این منطقه از سال ۱۳۹۴ به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران مورد توجه قرار گرفته و با حمایت‌هایی از سوی هند و افغانستان نیز همزاده بوده است.

در غرب مکران، پروژه راهبردی انتقال نفت خام از گوره (بوشهر) به جاسک، شامل یک خط لوله ۱۰۰۰ کیلومتری، پایانه صادراتی و مخازن استراتژیک نفت خام، ظرفیت صدور روزانه یک میلیون بشکه نفت خراج از تنگه هرمز را فراهم کرده است. این پروژه که توسط شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری رسید،

قرار گرفته است.

انز توسعه مکران بر دیپلماسی اقتصادی و قدرت چانه‌زنی ایران

توسعه زیرساختی و اقتصادی در سواحل مکران، افزون بر کارکردهای اقتصادی و امنیتی، به‌طور فزاینده‌ای به ابزاری مؤثر در دیپلماسی اقتصادی منطقه‌ای ایران تبدیل شده است. این منطقه در مسیر پیوند ژئوپلیتیکی ایران با کشورهای شرقی و جنوبی همچون هند، چین، روسیه، قزاقستان، ازبکستان و عمان قرار داد و ظرفیت آن را دارد که به گره اتصال آسیای مرکزی به آب‌های آزاد و اقیانوس هند بدل شود.

بندر چابهار، نقش مهمی در ارائه جایگزینی برای بنادر پاکستان (مانند گوادر) ایفا کرده و مسیر جدیدی برای صادرات و واردات کشورهای محصور در خشکی آسیای مرکزی گشوده است. بر اساس تقاسم نامه‌های سه‌جانبه ایران -هند- افغانستان، این بندر در حال تبدیل به حلقه حیاتی کریدور شرق ایران به آسیای جنوبی است. افزون براین، همکاری‌های فزاینده با روسیه و چین در قالب ابتکارهایی چون کریدور شمال-جنوب، امنیت اقتصادی است. استراتژیک از اولویت‌های امنیتی بلندمدت محسوب می‌شود. در این چارچوب، توسعه زیرساخت‌های انرژی، حمل‌ونقل و ذخیره‌سازی در سواحل مکران، به‌ویژه در محدوده بندر جاسک و منطقه خلیج گزینه‌های دشمن را برای هدف‌گیری محدود می‌کند، بلکه با هزینه‌زا کردن هرگونه عملیات نظامی مؤثر علیه ایران، نقش بازدارنده‌ای ایفا می‌کند. این شکل از «بازدارندگی غیرمستقیم» بر پایه طراحی ژئوپلیتیکی زیرساخت‌ها بنا شده و در دکتترین امنیتی کشورهایی چون چین، روسیه و حتی هند نیز مورد استفاده

صنعتی در منطقه (از بندر چابهار تا پایانه نفتی جاسک) با حضور نظامی مقتدر نیروی دریایی ارتش و سپاه، نه فقط عمق استراتژیک ایران را در برابر تهدیدات افزایش می‌دهد، بلکه پراکندگی جغرافیایی تأسیسات حیاتی را به عاملی برای کاهش آسیب‌پذیری ایران در برابر حملات نقطه‌ای تبدیل کرده است. در صورت حمله، دشمن با مجموعه‌ای از اهداف پراکنده، متصل به شرکای منطقه‌ای و بین‌المللی و دارای حمایت لجستیکی و ژئوپلیتیکی مواجه خواهد بود.

نمونه‌هایی از چنین مدل‌های بازدارندگی تلفیقی را می‌توان در سیاست دریایی چین در دریای جنوبی و راهبردی نظامی-اقتصادی روسیه در قطب شمال مشاهده کرد؛ جایی که توسعه زیرساخت‌های انرژی و تجاری در کنار حضور نظامی موجب موازنه‌سازی مؤثر شده‌اند.

به عبارت دیگر، مکران اگر به درستی و با سرمایه‌گذاری پایدار دولتی و بخش خصوصی توسعه یابد، می‌تواند نقشی بی‌بدیل در ایجاد بازدارندگی غیرمستقیم برای ایران ایفا کند؛ بازدارندگی که نه از طریق تهدید، بلکه از مسیر افزایش هزینه برای متجاوزان و شکل‌گیری منافع مشترک با سایر کشورها حاصل می‌شود.

نویسه‌های سیاسی

تحولات جنگ ۱۲ روزه بار دیگر نشان داد که بازدارندگی مؤثر نه فقط در قدرت نظامی، بلکه در ساختار اقتصادی، موقعیت ژئوپلیتیکی و زیرساخت‌های پراکنده و راهبردی ریشه دارد. سواحل مکران، به عنوان یکی از آخرین ظرفیت‌های باقی‌مانده در منطقه، قابلیت آن را دارد که به ستون فقرات اقتصاد دریامحور و بازدارندگی غیرمستقیم کشور تبدیل شود. از توسعه بندر چابهار به عنوان شاه‌راه اتصال آسیای مرکزی به اقیانوس هند، تا پایانه استراتژیک نفتی جاسک که جایگزینی امن برای تنگه هرمز محسوب می‌شود، مجموعه‌ای از مؤلفه‌ها در مکران گرد آمده‌اند که اگر با برنامه‌ریزی میان‌بخشی، سرمایه‌گذاری همدمند و دیپلماسی فعال بندری پشتیبانی شوند، می‌توانند جایگاه ایران را در معادلات اقتصادی و امنیتی منطقه‌ای ارتقا دهند.

در این راستا سیاست‌گذاران کشور باید چند اولویت را مدنظر قرار دهند:

اول: تسریع در تکمیل پروژه‌های زیرساختی در حوزه لجستیک، حمل‌ونقل، انرژی و مناطق آزاد در سواحل مکران.

دوم: هم‌افزایی نهادی میان بخش دفاعی و اقتصادی برای تدوین راهبرد جامع توسعه دریامحور با رویکرد بازدارندگی.

سوم: تقویت دیپلماسی اقتصادی بندری با کشورهای شرقی و جنوبی به‌ویژه هند، عمان، چین و روسیه.

چهارم: جذب سرمایه‌گذاری خارجی در قالب مشارکت‌های راهبردی و نه صرفاً پروژه‌محور. پنجم: قرار دادن مکران در صدر اولویت‌های امنیت اقتصادی ملی، به‌مثابه فرصتی برای کاهش تمرکز راهبردی از خلیج فارس و افزایش عمق دفاعی ایران. مکران، اگر به درستی دیده شود، می‌تواند به سپر اقتصادی کشور در برابر تهدیدهای آینده تبدیل گردد.

حجم تعاملات ایران و پاکستان را به ۱۰ میلیارد دلار خواهیم رساند

رئیس‌جمهور گفت: در حال حاضر ارتباطات تجاری خوبی بین ایران و پاکستان برقرار است و در سفر به این کشور تلاش خواهیم کرد، این ارتباطات را به میزان هدف گذاری شده، یعنی نزدیک ۱۰ میلیارد دلار ارتقا بخشیم.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، صبح شنبه رئیس‌جمهور پیش از آغاز سفر رسمی به پاکستان، با بیان اینکه این سفر به دعوت برادر عزیزمان، شهباز شریف نخست‌وزیر کشور برادر و دوست پاکستان انجام می‌شود، اظهار داشت: ارتباطات خیلی خوب، صمیمی و عمیقی بین ما و پاکستان از آغاز باگیری این کشور عزیز جریان داشته که نه تنها در حوزه‌های اقتصادی، علمی، فرهنگی، صنعتی و مرزی جریان داشته، بلکه یک پیوند عمیق اعتقادی بین ما و برادران و خواهرانمان در پاکستان برقرار است.

رئیس‌جمهور افزود: در روند ناملامتی که در منطقه داشتیم و در جریان تجاوز ناجوانمردانه و خلاف تمام قوانین بین‌المللی که رژیم صهیونیستی و آمریکا به خاک عزیزمان داشتند، پاکستان جزو کشورهایی بود که به شدت این تجاوز را محکوم کرد. مجلس پاکستان نیز این تجاوز را محکوم و اعلام کردند هرگونه همکاری و پشتیبانی لازم باشد از تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و دولت و ملت ایران انجام خواهند داد.

آقای پزشکیان با اشاره به اینکه مقامات پاکستانی سفرهایی هم در این رابطه داشتند و پیگیری‌هایی انجام دادند که بسیار قابل قدرانی است، تصریح کرد: در این سفر تلاش خواهیم کرد که روابط را در عرصه‌های تجارت مرزی، بازارهای مرزی، جاده‌ای، هوایی و دریایی که ظرفیت‌های فراوانی دارد، عمیق‌تر و گسترده‌تر کنیم. ایران می‌تواند از طریق پاکستان، به راه ابریشمی که الان بین چین و پاکستان در حال اجراست، متصل شود تا این مسیر از طریق ایران به اروپا متصل شود.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه در حال حاضر ارتباطات تجاری بسیار خوبی بین دو کشور برقرار است، گفت: تلاش خواهیم کرد این ارتباطات را به میزان هدف گذاری شده، یعنی نزدیک ۱۰ میلیارد دلار ارتقا بخشیم. طبیعتاً در این سفرها مسائل امنیتی و مرزی منطقه هم برای ما و برای برادران عزیزمان در پاکستان بسیار مهم است و در این رابطه گفت‌وگو خواهیم داشت و تلاش خواهیم کرد، امنیت منطقه توسط هر دو کشور با هماهنگی‌هایی که باید شکل بگیرد، تقویت شود. آقای پزشکیان خاطرنشان کرد: بیشتر تلاش دشمن این بوده که بین کشورهای اسلامی اختلاف درست کند و بعد گروه‌های مختلفی را در کشورهای مسلمان علیه همدیگر بسیج کند، اما ما تلاش خواهیم کرد این روند را اصلاح و وحدت و انسجام را بین کشور خودمان و برادران عزیزمان در پاکستان تقویت کنیم.

نان پس از یک هفته دوباره گران شد

قیمت نان در تهران	قیمت در پایان دولت سیزدهم	قیمت در مرداد ۱۴۰۴	درصد گرانی
نان لواش	۵۰۰	۱۴۰۰	۱۸۰
تافتون سنتی	۹۰۰	۲۰۰۰	۱۲۲
تافتون خراسانی	۱۰۰۰	۲۳۰۰	۱۳۰
سنگک ساده	۳۰۰۰	۷۶۰۰	۱۵۳
بربری ساده	۲۵۰۰	۵۳۵۰	۱۱۴

هفته گذشته نرخ جدید نان‌های سنتی در تهران اعلام شد اما روز گذشته مجدداً این نرخ‌ها با افزایش جدید مواجه شد. به گزارش مهر، قیمت گذشته صحبت‌هایی از تغییر قیمت نان در استان تهران شد. برخی از اعضای اتحادیه نانوایان سنتی عنوان کردند، درخواست نانوایان افزایش ۲۰۰ درصدی نرخ نان بود اما دولت با ۵۰۰ درصد آن موافقت کرد.

حمیدرضا رستگار، رئیس اتاق اصناف تهران درباره قیمت نهایی نان در استان تهران به خبرنگار مهر گفت: تعیین نرخ نان‌های سنتی و دارای یارانه در ۴۶۳ سال اخیر به درستی انجام نشد و هزینه‌های جانبی نانوایان افزایش بسیاری داشت. وی با بیان اینکه هزینه‌کرد روزانه و میزان درآمد این نانوایان با هم تناسب ندارد، افزود: اگر دولت به این امر توجه نکند منجر به تخلف در صنایع نانوایان می‌شود. به عنوان مثال، نانوایان مبادرت به فروش نان کنجدی یا نان دارای سبزی می‌کنند که قیمت بالاتری دارد؛ اگرچه باز هم اجبار فروشی در قانون ممنوع است. وی یادآور شد: بنابراین ضرورت دارد دولت مسئله را ریشه‌یابی کرده و به حل مشکل بپردازد. رستگار با تأکید به تک‌نرخی شدن نان در کل کشور اظهار کرد: دولت باید همان گونه که به مصرف‌کننده در انتهای زنجیره یارانه می‌پردازد این رویه را برای تولیدکننده یا نانوایان نیز در نظر بگیرد تا پخت نان صرفه اقتصادی داشته باشد.

عضو اصلی کارگروه تنظیم بازار استانداری تهران درباره قیمت نهایی نان‌های سنتی در استان تهران اعلام کرد: نان سنگک سنتی با وزن ۶۰۰ گرم (خمیرنان ۷ هزار و ۶۰۰ تومان، بربری با وزن ۵۰۰ گرم ۵ هزار و ۳۵۰ تومان، لواش با وزن ۱۳۰ گرم ۱۴۰۰ تومان، تافتون ماشینی با وزن ۲۰۰ گرم ۲۰۰۰ تومان، تافتون تنوری با وزن ۲۲۰ گرم ۳۰۰۲ تومان و نان خراسانی تنوری با وزن ۲۷۰ گرم ۳ هزار و ۷۵۰ تومان مشخص شد. این مسئول صنفی درباره تغییر قیمت با آرد درجه ۱ و ۲ هم عنوان کرد: نوع آرد یارانه‌ای نانوایان یکی بوده و قیمت تفاوتی ندارد.

عضو اصلی کارگروه تنظیم بازار استانداری تهران درباره کیفیت نان هم یادآور شد: در این کارگروه برنامه‌ریزی شده تا اشکالاتی که در پخت نان و نیز آرد وجود دارد پیگیری و رفع شود. در حال حاضر آرد مورد استفاده، آردی معمولی است به دنبال این هستیم تا آرد مصرفی بهبود کیفی پیدا کند.

رستگار در پایان گفت: قیمت نهایی این نان هفته ابلاغ می‌شود و نانوایان ملزم به نصب آن در واحد صنفی خود هستند.

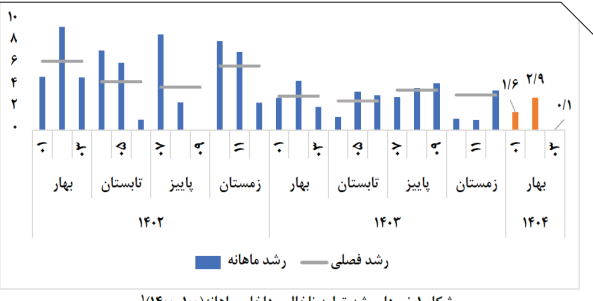
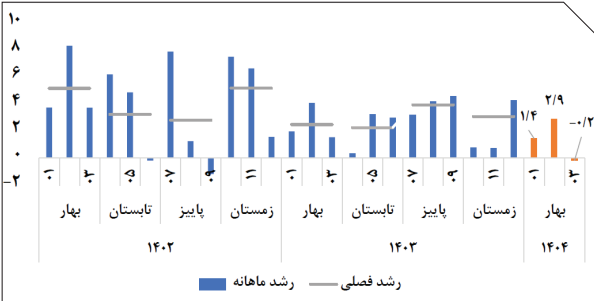
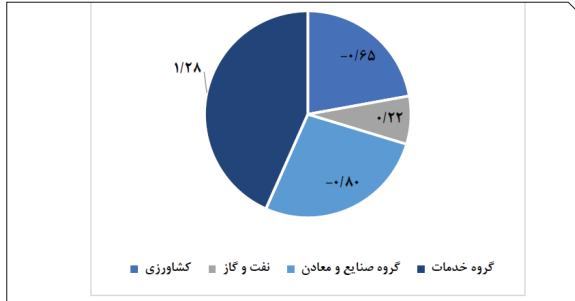
یکشنبه ۱۲ مرداد ۱۴۰۴

۹ صفر ۱۴۴۷

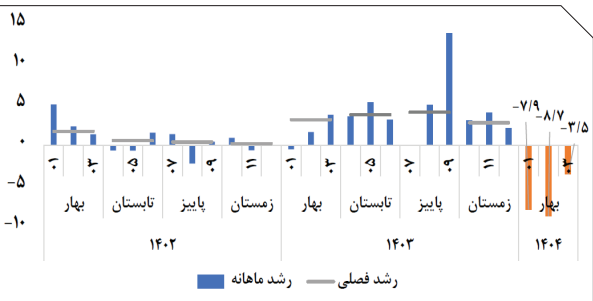
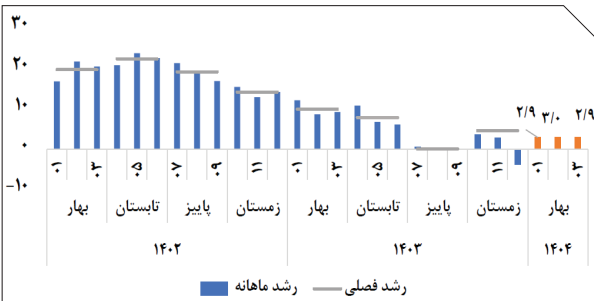
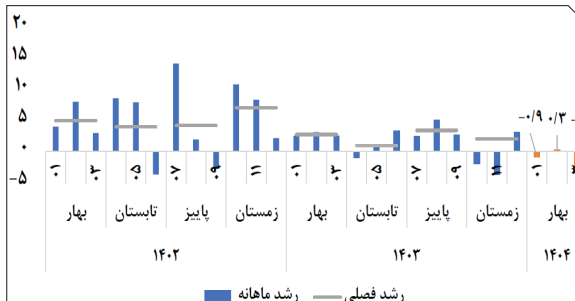
مدیر مسئول: مهدی مهرپور

چاپخانه: صمیم | تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ | روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۹۰۶۹

کد پستی: ۱۴۱۹۹۷۳۱۶۸ | آدرس: خیابان آزادی - چهارراه فرصت - پلاک ۹۸ - طبقه ۶

منابع داده‌های فصلی تا سال ۱۴۰۳ براساس حساب‌های ملی بانک مرکزی. داده‌های ماهانه محاسبات تحلیلی

مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد

رشد اقتصادی نزدیک به صفر شد

گزارش

مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی

به پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران و برآورد تولید ناخالص داخلی ماهانه (خردادماه ۱۴۰۴) پرداخته است.

به گزارش روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز در گزارش «پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران: برآورد تولید ناخالص داخلی ماهانه (خردادماه ۱۴۰۴)» آورده که داشتن تصویری بهنگام و قابل اعتماد از تحولات تولید ناخالص داخلی کشور، می‌تواند به‌طور مؤثر به بهبود سیاست‌گذاری و پایش دقیق تر اقتصاد کلان کمک کند.

در این گزارش بیان شده که با توجه به تأخیر مراجع آماری در این حوزه و درخواست‌های مکرر نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای رفع این کاستی و ارائه تصویری بهنگام‌تر از رشد اقتصادی، مرکز پژوهش‌های مجلس تلاش کرده است که زیرساختی محاسباتی فراهم‌کند تا بر اساس آن رشد اقتصادی کشور با نواتر

ماهانه و در سریع‌ترین زمان ممکن، برآورد و ارائه شود.

تفاوت‌های گسترده ایران امروز با اقتصاد نفتی دهه ۹۰

کارشناس اقتصاد بین‌الملل با تشریح تفاوت‌های اقتصاد

امروز ایران با ابتدای دهه ۹۰ که تحریم‌های آمریکا، اتحادیه اروپا و سازمان ملل علیه کشورمان اعمال شد، معتقد است، آنچه در آن مقطع به اقتصاد کشور ضربه زد، تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا بود که همچنان ادامه دارد.

احمد صالحی با اشاره به اینکه تحریم‌های آمریکا از اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ بر اقتصاد ایران نشدند شده است و اما وضعیت ادامه دارد، درباره برخی گمانه‌زنی‌ها در خصوص اسنپ یک و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل و اثر آن بر اقتصاد ایران اظهار داشت: در طول دهه ۹۰ و بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی ۶۰۰ قطعهنامه از سوی شورای امنیت سازمان ملل درباره برنامه هسته‌ای ایران مصادوب شد که قطعنامه هفتم، ۶ قطعهنامه قبلی را تعلیق می‌کرد. وی افزود: مقهومی گلی اسنپ یک این است که اگر هر یک از اعضای برجام عدم انطباق تعهدات برجامی ایران تأیید کنند، می‌توانند موضوع را به شورای امنیت ارجاع داده و سپس برای ادامه رفع تحریم‌ها قطعنامه جدید صادر شود که طبیعتاً با ونوی هر یک از این اعضا، قطعنامه جدید صادر نخواهد شد و تعلیق تحریم‌های ایران لغو می‌شود.

صالحی در عین حال تأکید کرد: واقعیت این است که وقتی یک بار تحریمی اعمال شده، کشورمان دیگر نسبت به تحریم‌های قبلی علیه ایران مقاوم شده است. شبیه مکاتیبسی که در بدن داریم و وقتی آنفلوآنزا وارد بدن می‌شود، بدن در برابر آن واکنشینه می‌شود. تحریم هم وقتی یک بار به اقتصاد ایران تحمیل می‌شود، اثر خود را می‌گذارد اما اینکه در اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ شمسی بر اقتصاد ما تأثیری گذاشت.

وی با بیان اینکه چه میزان افزایش سه برابری نرخ ارز در ابتدای دهه ۹۰ به تحریم‌ها مربوط بود و چه میزان آن به دلیل ثابت نگه داشتن دستوری نرخ دلار در ۶ سال قبل از آن (۸۴ تا ۹۰) اظهار که سبب رهایی ناگهانی فنر نرخ دلار شد، جای بحث دارد. اظهار داشت: اگر فرض را بر این بگذاریم که بخش مهمی از این اتفاق به تحریم‌ها برمی‌گردد، بنابراین یک بار تحریم‌ها اثر منفی خود را بر اقتصاد کشور گذاشته و این اثرگذاری اکنون تخلیه شده است.

کارشناس اقتصاد بین‌الملل این سؤال را مطرح کرد که آیا تحریم‌های آن زمان اعم از آنچه در قطعنامه‌های صادر از سوی شورای امنیت سازمان ملل آمده بود یا آمریکا یکجانبه اعمال کرد، در عمل رفع شده‌اند که بالا بخواهند برگردند؟ تحریم بیمه کشتیرانی، تحریم فروش تسلیحات نظامی به ایران، تحریم اشخاص و شرکت‌های مرتبط با فعالیت هسته‌ای ایران، تحریم فروش کالاهای با کاربرد دوگانه‌آیا در حال حاضر رفع شده‌اند آیا می‌توانیم هوایپیمای اف ۳۵ یا پاتریوت بخیریم؟ آیا امکان خرید سانتریفیوژ داریم؟ آیا تحریم فرماندهان نظامی یا دانشمندان هسته‌ای ایران برداشته شده؟ آیا تحریم بیمه کشتیرانی برداشته شده است؟

صالحی با یادآوری آنکه تحریم‌های آمریکا علیه اقتصاد، اشخاص و شرکت‌های ایرانی همچنان ادامه دارد؛ افزود: می‌دانید در حال حاضر کشتیرانی جمهوری اسلامی خودش شرکت بیمه ایجاد کرده و ناوگان خودش را بیمه کرده است. بنابراین تحریم‌هایی که علیه ایران بوده عمدتاً جای نترفانند که الان دوباره تهدید به بازگشت آنها می‌کنند.

این کارشناس اقتصاد بین‌الملل ادامه داد: آنچه تا حدی برترفع

شد، فروش نفت بود که در مقطعی به زیر یک میلیون بشکه در روز کاهش یافت و اکنون طبق آمارهای ثانویه بین ۲ تا ۱.۵ میلیون بشکه نفت در است که فروش نفت هم در هیچ یک از قطعهنامه‌های شورای امنیت نیست.

عمق اثر اسنپ یک بر اقتصاد ایران بزرگنمایی شود

صالحی با بیان اینکه مهمترین قطعنامه‌ای که علیه ایران در شورای امنیت صادر شد قطعنامه ۱۹۲۹ است که در سال ۱۳۸۹ صادر شد، افزود: آنچه به اقتصاد ایران ضربه زد نمی‌توانیم آن را چشم‌پوشی کنیم، تحریم فروش نفت، تحریم بانک مرکزی و تحریم سوئیت بود که هیچ یک از این سه تحریم در قطعنامه‌های سازمان ملل نیستند و صرفاً تحریم‌های یک‌جانبه وزارت خزانه‌داری آمریکا هستند.

وی افزود: تحریم‌های بانکی ایران در شورای امنیت فقط به دو بانکی محدود می‌شود که نام آنها در قطعنامه ۱۹۲۹ آمده است، محدود می‌شود و سایر بانک‌ها، فروش نفت، خرید کالا در هیچ کدام از قطعنامه‌ها ذکر نشده است.

وی با بیان اینکه در قطعنامه شورای امنیت بحث بازرسی از کانتینرهایی که به مقصد ایران در حرکتند آن هم در بنادر و نه آب‌های بین‌المللی مطرح شده است، ادامه داد: در این بند هم بحث توقیف مطرح نیست و فقط بازرسی قید شده است ضمن اینکه فقط امکان توقیف تا یک ماه وجود دارد که در همان سال‌هایی که قطعنامه ۱۹۲۹ مصادوب شده بود، هیچ کشوری این کار را نکرد.

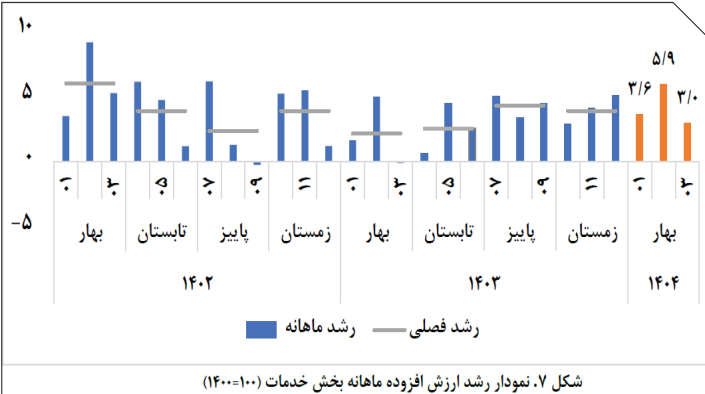
صالحی در عین حال یادآور شدد: فقط آمریکا و انگلیس یک نفت کش ایران را به بهانه اینکه ایران در حال انتقال نفت سوریه است، بازداشت کردند که ماه به تلافی آن، نفتکش‌های انگلیسی را توقیف کردیم و دیگران اتفاق از سوی این دو کشور رخ نداد. اگرچه تحریم‌های مصوب شورای امنیت سازمان ملل نمی‌تواند اثر چندانی بر اقتصاد کشور بگذارد اما با توجه به اینکه ما ذیل فصل ۷ منشور ملل متحد برده و سایه جنگ را بر کشور می‌گستراند، لذا آثار این تحریم‌ها تشدید می‌شود؛ اما این صحبت‌ها برای اقتصاد امروز ایران کاربرد گذشته را ندارد.

ارزش افزوده بخش نفت خام و گاز طبیعی در خرداد ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد ۲۱٫۹ درصدی داشته است.

در ادامه این گزارش بیان شده ارزش افزوده گروه صنایع و معادن در خرداد ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد منفی ۲٫۶ درصدی داشته است که کاهش شاخص عمدتاً ناشی از کاهش شاخص تولید صنایع بورسی در خردادماه ۱۴۰۴ و کاهش شاخص فروش نهاده‌های ساختمانی بورسی است.

در بخش دیگری از این گزارش بیان شده که ارزش افزوده گروه خدمات در خرداد ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد ۳ درصدی داشته است. در خردادماه بخش خدمات تحت تأثیر رشد بخش‌های اصلی ازجمله بخش‌های «اداره عمومی، دفاع و تأمین اجتماعی»، «املاک و مستغلات» و «بهداشت» بوده است.

در این گزارش گفته شده که مطابق نتایج مذکور و همچنین براساس نتایج محاسبات این مرکز از تولید ناخالص داخلی در ماه‌های فروردین و اردیبهشت، رشد اقتصادی کشور در بهار سال ۱۴۰۴ نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۱٫۴ درصد و رشد اقتصادی بدون نفت نیز ۱٫۲ درصد برآورد می‌شود.

جدول ۲. رشد ارزش افزوده به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی (۱۴۰۰=۱۰۰)

رشد بخش	سال ۱۴۰۳	فروردین ۱۴۰۴	اردیبهشت ۱۴۰۴	خرداد ۱۴۰۴	بهار ۱۴۰۴
گروه کشاورزی	۳/۶	-۷/۹	-۸/۷	۳/۵	-۴/۷
نفت و گاز طبیعی	۴/۶	۲/۹	۳/۱۰	۲/۹	۲/۹
گروه صنایع و معادن	۲/۴	-۱/۹	-۲/۶	-۱/۱	-۱/۱
گروه خدمات	۳/۳	۳/۶	۵/۹	۴/۲	۴/۲
تولید ناخالص داخلی	۳/۱	۱/۶	۲/۹	۱/۴	۱/۴
تولید ناخالص داخلی (بدون نفت)	۳/۱۰	۱/۴	۲/۹	-۱/۲	۱/۲

جهد کشاورزی حاکی از کاهش تولید محصولات زراعی

در خردادماه است.

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس گفته شده که

نمی‌رسد.

وی در ادامه به مراودات ایران با همسایگان و عضویت کشورمان در مجامع منطقه‌ای از جمله اتحادیه اوراسیا اشاره کرد و گفت: سومین تفاوت امروز اقتصاد ایران با اوایل دهه ۹۰ میلادی این است که نه تنها ایران بلکه دنیا به سمت تنوع بخشیدن به سبد ارزی حرکت کرده دلارزدایی را در دستور کار قرار داده است.

صالحی با یادآوری اینکه در سال ۲۰۲۳ میلادی حجم تجارت چین برپایه یوان بیش از حجم تجارت‌های دلاری این کشور بوده است، به تقویت گروه بریکس در سال‌های اخیر و عضویت ایران در این گروه اشاره داشت و افزود: در اجلاس بانک جهانی که سال گذشته برگزار شد، اشاره شد که کاری که بریکس قرار است انجام دهد، یک اتفاق واقعی است نه صوری؛ برای همین است که ترامپ گفته اگر بریکس واحد پولی منتشر کند، آن را تحریم می‌کند با این حال چیزی‌ها کار خود را به پیش می‌برند.

ژئوپلیتیک جهانی تغییر کرده است

کارشناس اقتصاد بین‌الملل به جنگ اوکراین نیز اشاره کرد و گفت: جنگ در شرق اروپا اتفاق دیگری است که سبب تمایز و تفاوت میان تحریم‌های سال‌های گذشته علیه ایران یا کارکرد آن در صورت اسنپ یک و بازگشت مجدد در سال جاری شده است.

وی گفت: باید پذیرفت که ژئوپلیتیک دنیا نسبت به دهه ۱۳۹۰ تغییر کرده است؛ روسیه‌ای که در کنار اروپا بود، در مقابل آنها ایستاد اما چین که در آن زمان در کنار آمریکا بود در حال حاضر در مقابلش قرار دارد.

صالحی گفت: چین ۳۰ سال زحمت کشید تا اروپا را در کنار خود داشته باشد و بتواند آن را از آمریکا دور کند ولی باید گفت اروپا قطعاً تا ۵۰ سال آینده در کنار آمریکا خواهد ایستاد و دیگر با چین به عنوان شریک راهبردی همکاری نخواهد کرد.

وی افزود: چین در این سال‌ها هم سازمان شانگهای هم بریکس را توسعه داده و حتی ایران را به عضویت این دو درآوردده است.

چاره‌ای جز عبور از اقتصاد نفتی نداریم

صالحی درباره مدیریت داخلی اقتصاد در شرایط تحریم هم گفت: ایران با سرعت بیشتری نسبت به گذشته انجام‌شود چون چاره‌ای جز این نداریم و نمی‌توانستیم فقط با فروش نفت همه نیاز ارزی خود را تأمین کنیم به همین دلیل به سمت اقتصاد بدون نفت حرکت کردیم.

این کارشناس اقتصادی افزود: به همین دلیل است که می‌بینیم در سال‌های اخیر تعداد مؤدیان مالیاتی در سه سال آن هم بعد از یکصد سال ثبات، دو برابر شده با قانون مالیات بر عایدی سرمایه بعد از سال‌ها انتظار بالاخره به تصویب رسیده است و به زودی ابلاغ می‌شود یا مثلاً سیاست کنترل ترانزنامه و نظارت شدید بر بانک‌ها که رشد نقدینگی را از ۴۲ درصد در زمستان ۱۴۰۰ به ۲۵ درصد رساند البته الان به ۲۸ درصد رسیده است همچنین صدور محصولات صادراتی و افزایش مقاصد صادراتی رقم خورد. وی با بیان اینکه تمام کشورهای دنیا بیشترین حجم صادرات خود را به همسایگان خود انجام می‌دهند، اظهار داشت: کارشناسان اقتصادی دنیا نیز بارها اذعان کرده‌اند که اقتصاد به سمت منطقه‌ای شدن در حرکت است و جهانی شدن دیگر ایده خوبی به نظر